

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет технологій та дизайну
Кафедра інженерії та технологій виробництва
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали
IX Всеукраїнської заочної науково – практичної конференції
(28 квітня 2023 року, м. Київ)

КИЇВ 2023

НЕБЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ТЕРОРИЗМУ

Бабаджанова О.Ф., Лоїк В.Б.

*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
olha.bab.52@ukr.net*

Тероризм як соціальне явище зумовлений соціальними, політичними й економічними чинниками. Зараз Україна зіткнулась з проявом терористичних актів у всіх його аспектах.

В цю цифрову епоху рівень терористичної загрози у світі досить високий. Інформаційний тероризм спрямований на використання інформаційного простору та його ресурсів. Терористи використовують електронні скриньки, за допомогою яких передають зашифровані карти, координати, схеми, паролі та іншу таємну інформацію, яка не підлягає розголошенню та може нашкодити безпеці країни. Цей вид тероризму досить швидко та широко почав розвиватись та зростати, почали з'являтися нові різновиди інформаційного тероризму.

Варто зазначити, що досить новим та специфічним різновидом інформаційного тероризму (інтелектуального) є медіа-тероризм. Медіа-тероризм – це новий різновид інформаційного тероризму, що є зловживанням інформаційними системами, мережами, та їхніми частинами для проведення терористичних актів. Засобами для проведення медіа-тероризму є друковані ЗМІ, мережі ефірних й кабельних мас-медіа, Інтернет, електронна пошта, спам тощо.

Найефективнішими з інструментів для медіа-тероризму вважаються ЗМІ та мережа Інтернет, які взаємодіють у формуванні інформаційного ресурсу, що може приховати правдиву інформацію. Чудовим прикладом використання терористами ЗМІ та мережі Інтернет є маніпулювання думкою населення, поширення неправдивої інформації, тим самим впливу на громадян, дискредитація офіційних органів влади з метою психологічного натиску, як наслідок - зазомбоване населення та оприлюднення односторонньої інформації.

Війна в Україні триває не тільки на передовій, але і на інформаційному фронті. Усі антиукраїнські виступи сплановані, створюються і керуються з російської території; широко використовується "чорна" пропаганда, відверті вигадки та брехня; для донесення дезінформації використовуються всі можливі засоби комунікації, будь-які знаряддя. Увесь цей інформаційний тероризм, інформаційна "пандемія" переслідує єдину мету – вплинути на нашу здатність протистояти російській агресії, створити паралельну інформаційну реальність.

Комп'ютерний тероризм – ще один особливий вид тероризму. Його різновидом є кібертероризм. Це атаки на обчислювальні центри управління військовими мережами і медичними установами, банківські та фінансові мережі, на засоби передачі даних за допомогою комп'ютерних мереж. Мета цього виду тероризму – саботаж діяльності урядових установ, заподіяння економічних збитків корпораціям, дезорганізація роботи. Небезпека такого тероризму полягає в тому, що він не має національних меж (терористичні акції можуть здійснюватися з будь-якої точки світу) та в проблематичності виявлення терориста в інформаційному просторі, адже хакери здійснюють терористичну діяльність через декілька підставних комп'ютерів, що ускладнює їх ідентифікацію та визначення місцезнаходження.

Важливе значення для України має посилення взаємодії з іншими країнами з питань протидії інформаційному тероризму, налагодження обміну інформацією між уповноваженими органами як на міжнародному, так і на національному рівнях.

Відповідальне ставлення до достовірності інформації набуває сьогодні першочергового значення, є важливим елементом інформаційної безпеки держави.